

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ โลกทัศน์ทางการเมืองของศิลปินเพื่อชีวิตในสังคมไทย

ชื่อผู้เขียน

นายอนุชา ขาติรักษา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์เอกกมล สายจันทร์

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐ ชพานนท์

กรรมการ

รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกียวกิ่งแก้ว

กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบแนวความคิดของศิลปินเพื่อชีวิตในการสร้างสรรค์ผลงานเพลง
2. เพื่อทราบถึงความประสงค์ทางการเมืองของศิลปินโดยการถ่ายทอดผ่านผลงานเพื่อชีวิต

วิธีการศึกษา ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกศิลปินเพื่อชีวิตเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้กรอบแนวความคิดเรื่อง Cultural Theory ของ Aaron Wildavsky และแนวความคิดเรื่อง การครอบงำ (Hegemony) ของ Antonio Gramsci ผสมผสานกับแนวความคิดเรื่อง ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ (Social Movement) เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในสังคมไทย ในช่วงหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ถึงเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535

จุดสนใจของการศึกษาคือ บทเพลงเพื่อชีวิตทำหน้าที่สะท้อนภาพความเป็นจริงในสังคม ด้วยการเปิดเผยความอยุติธรรมจากการใช้อำนาจรัฐในการกดขี่ขูดรีดเอาเปรียบต่อมวลชน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ก่อนเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ประเทศได้ถูกปกครองโดยรัฐบาลทหาร ขนชั้นผู้ปกครองจึงมีวัฒนธรรมการเมือง แบบลำดับชั้นนิยม (Hierarchy) ในขณะที่ประชาชนบางส่วนได้รับการศึกษามีวัฒนธรรมการเมืองแบบปัจเจกชนนิยม (Individualism) และเสมอภาคนิยม (Egalitarianism)

2. หลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เกิดการเปิดกว้างทางเสรีภาพ ประชาชนมีวัฒนธรรมการเมืองแบบปัจเจกชนนิยม (Individualism) และบางส่วนเป็นแบบเสมอภาคนิยม (Egalitarianism)
3. บริบททางการเมืองหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ได้ทำให้เกิดดนตรีเพื่อชีวิตขึ้น ทั้งจากปัจจัยภายนอกประเทศอันได้แก่ ขบวนการเพลงประท้วง (Protest Song) ของมหกรรมดนตรี Woodstock ในสหรัฐอเมริกา และการปฏิบัติของจีนในด้านวัฒนธรรม และปัจจัยภายในจากการเรียนรู้ทางการเมืองจากสถาบันการศึกษา
4. การรวมกลุ่มเคลื่อนไหวของมวลชนในการต่อต้านอำนาจรัฐ มาจากการขาดการมีส่วนร่วมทางการเมือง จนกระทั่งทำให้เกิดเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 บทเพลงเพื่อชีวิตเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งในการทำหน้าที่สร้างกระแสความรู้สึกทางการเมือง จนกระทั่งกลายเป็นอุดมการณ์ของกลุ่มเคลื่อนไหว
5. เหตุการณ์พฤษภาทมิฬมีสาเหตุจากความไม่พอใจของชนชั้นกลางต่อคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำลง และความเสียหายทางเศรษฐกิจ ในช่วงเวลานี้บทบาทของเพลงเพื่อชีวิตมีบทบาทน้อยมากเพราะถูกควบคุมอย่างใกล้ชิดจากฝ่ายรัฐบาล

ดังนั้นบทบาทของเพลงเพื่อชีวิตในอดีตสามารถสร้างกระแสความรู้สึกทางการเมืองได้ผลเป็นอย่างดี ในปัจจุบันความขัดแย้งทางการเมืองได้ยุติลง ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมเกิดจากความหลากหลาย ตามการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกและบทเพลงได้เข้าสู่ระบบธุรกิจ อย่างไรก็ตาม บทเพลงเพื่อชีวิตยังคงสร้างกระแสความรู้สึกทางการเมืองต่อไป แม้จะทำได้เพียงบางส่วนก็ตาม

Independent Study Title : Political World View of Musicians' for Life in Thai Society

Author : Mr. Anucha Chatruksa

M.A. : Political Science

Examining Committee :

Lecturer Ekamol Saichan Chairman

Assistant Professor Nat Chaparnond Member

Associate Professor Somsak Keawkingkeo Member

Abstract

The objectives of this independent study are to;

1. Learn about thinkings of underground song artists in their music creations.
2. Learn about political objectives as oriented via song presentations.

Documentary research methodology is used in the gatherings of data and information from documents and form in-depth qualitative researches of individual song artist. For the tool of analyses, additions, theoretical frameworks of Aaron Wildavsky on "Cultural Theory" and of Antonio Gramsci on "Hegemony" combining with the concept of new social movement are use in the study of political changes in Thai Society after the events of October 14, 1973 and the Black May 1993.

The main theme of the study is to reveal that underground songs are reflection of real life events translated into songs in order to denounce the use of state power so as to bring about injustices and exploitation upon Thai mass.

The study finds that :

1. Before October 14, 1973, there was a hierarchical political culture in which the ruling class came from authoritarian military regimes. A segment of people mass was emerging; they were the intellectuals who had individualism and egalitarianism as their political cultures.
2. After October 14, 1973, it was the ear of political freedom and the political culture of "egalitarianism" prevailed.

3. From the paradigm of October 14, 1973, the underground songs had emerged from "outside factors" such as the movement "protest songs" of "Woodstock concert in the U.S.A.", "Chinese revolution and on cultural aspect" and from "inside factors" such as political orientation from educational institutions.
4. The lack of political development led to the consolidation of Thai mass who stood up to protest authoritarian government and brought about the incident on October 6, 1976. Underground songs played an important role in the building of political consciousness and ideologies of the protest groups.
5. Whereas the happening of Black May incident was due to dissatisfaction of Thai middle class towards decreasing quality of life and contemporary economic woes. Underground songs played limited roles during the period because middle class had limited political participation and the government enforced a strong censorship of underground songs.

Therefore, underground songs played an effective role in creating political culture due to political paradigm. But presently, underground songs have lost this political role due to differentiations of worldly happenings and to commercialization of songs as entertainment. However, the underground song artists are still creating their works for the betterment of Thai political system even without the political fervor like in the past.